

13. Белодробна туберкулоза-етиология,патогенеза,и клинична картина.Първична и вторична ТБК.Лечение и профилактика на туберкулоза

Белодробната туберкулоза е инфекциозно заболяване, което най-често засяга паренхимата на белите дробове

Етиология: БТ се причинява от бактерии които могат да се отделят чрез храчки,урина,кашляне,кихане.Рисковите фактори са -Нисък социоикономически статус ,Пренаселеност,СПИН,Алкохолизъм, употреба на наркотици; преумора, стрес, психични травми; непълноценно хранене.

Симптомите на БТ са умора,фебрилитет,загуба на тегло,диспнея гръдна болка,отделяне на кръвни храчки

Патогенеза: Процесът започва в междувалвеоларните прегради.Настъпват промени в кръвоносните съдове,които създават условие за проникване на бактерии в кръвния ток
Изследвания: Туберкулинов тест (PPD тест);_Инжектиране на малко количество протеин от туберкулозни бактерии в кожата Изследване и култивиране на бактерии от храчки_-Изследват се с микроскоп и култивират в лабораторна среда .Интерферон-гамма кръвен тест-Кръв се смесва със синтезирани протеини (подобни на тези произведени от бактериите) .Образни изследвания-рентген,скенер

Първична ТБК която се развива в интактен организъм скоро след проникване на инфекцията по аерогенен път.Отнасят те туберкулозна интоксикация,установяват се промени в бели дроб.,първичен туберкулозен комплекс където промените са локализирани в белите дробове или други органи.Първичният ТБК може да бъде представен с първично огнище на долните белодробни дялове-първичен афект,орнище в трахеобронхиалните лимфни възли-лимфаденит

Вторичната туберкулоза възниква при лица клинично оздравели от първичната но с остатъчни изменения от нея-инкапсулирани огнища.

Възможни са 3 начина за възникване : повторно заразяване по въздушно капков път ,активиране на стари туберкулозни орнища.Вторичната ТБК засяга напреднала възраст,разпространението на инфекцията по бронхогенен път,туберкулиновите проби са слабо положителни Рисковите фактори, определени като предразполагащи към заболяване са:липса на ваксинация срещу ТБ или необичайно силна реакция при тестване; непосредствен контакт с болен от ТБ, съпътстващи заболявания като диабет, язва ,злоупотреба с алкохол и тютюнопушене; употреба на наркотици; преумора, стрес, психични травми; непълноценно хранене.

Лечение на ТБК е чрез хигиенно диетичен режим,антибактериално лечение което трябва да бъде комбинирано /Зпрепарата/ непрекъснато и продължително Лечение на туберкулозата е бавен и труден процес, протичащ между 6 и 12 месеца и изискващ постоянство Туберкулостатици от 1 ред:Римицид,Тубоцин/нарушава синтеза на РНК в туберкулозните бактерии,Туборин ; Туберкулостатици от 2 ред: Стрептомицин /аминогличкозиден антибиотик/,Етамбутол.

Профилактиката на заболяването включва: ваксиниране с БЦЖ ваксина след 48-ия час от раждането и повторна имунизация на 7,11 и 17-годишна възраст на отрицателните на Манту; укрепване на имунната система чрез пълноценно хранене, редовно спортуване и закаляване;отказ от тютюнопушене и консумация на алкохол;отказ от употребата на наркотици;поддържане на добра лична и обществена хигиена;премахване на източниците на инфекция от обкръжаващата среда;консумиране на хранителни продукти(месо, мляко и яйца) след гарантирана термична обработка.

